

aan God het  
geroepen op  
zich niet lan-  
kelijke zonde  
moelijke, maat-  
de ontdekt is, is  
terstond mede  
dat deze leden  
de kerkelijke  
veg insloegen,  
ze zeer dikwijls  
ziet denkbeeld  
wijze waarop

ruimd hun het  
Was niet het  
reke gebleven,  
d van het leven  
Ja, waren niet  
k, die de op-  
geprent, door  
htig?  
te ontwaakte,  
noodige kennis  
n onder valsche  
in dit, op hun  
elen naar hun  
poging om tot  
ching van meer  
och heeft de  
lf oorzaak van  
it recht om aan  
wij te maken.  
den kerkeraad  
de conscientie  
oen niet altoos  
allerlei onder-  
aan dese leden  
hun doen, dan  
le bleef aan-

1834 of kort  
te van de leden  
e bedenkelijke  
kken geweest.  
den regel sels  
idig tegen hen  
n smaad over-  
dat deze belij-  
eide wijze er  
lven weer een  
en, en aan de-  
isten ze een  
d te verleen.  
e na een zon-  
eindelijk uit  
st, plotseling  
wakker en op  
u thans weer

egcijferen, en  
entie God-ver-  
e gewerkt was,  
een kerkeraad  
an zichzelven  
tegenover het-  
verwaarloosde,  
drongen leden,  
gens er zonder  
oetmoedigen  
om met volle  
l kwam, weer  
geraken.  
arom den ver-  
tot bekeering  
met hoogheid  
zeld; maar dat

naar is aange-  
bovenstaande  
standpunt zij  
sonde van ze-  
as ligt, en de  
amen, oorzaak  
insel met oot-  
orden, zal het  
en.  
loovigen niet,  
ente nooit ge-  
litten van hun  
i, zoo ware het  
de Roomsche  
aerden.  
meerd begin-  
gevolg van de  
stand kwam,  
gezoekt. En  
p den kerke-  
pogingen aan  
ken kerkelijke  
orden; en 2<sup>o</sup>.  
o reformatie  
r broederlijke  
in zuiverder

pen, dat van  
zijde aan de  
vergadering,  
daagt, eene

er, dat 1<sup>o</sup>. de  
l was; 2<sup>o</sup>. de  
sche Gerefor-  
ar ontmoette;  
aangenomen;  
59 wierd los-

waarop des-  
in ineensmel-  
porzetting der  
n Christelijke  
was; en 2<sup>o</sup>. de  
van de Die-

ereformeerde  
dan blijft de  
, en kan niet  
schelijk zijn,  
boden wierd,

om om aan dezen draad voort te spinnen.  
Want wel is het geschil uiterst teeder  
van aard, en liggen er op den weg dien  
men over moet, allerlei voetangels en  
klemmen.

Maar de liefde maakt vindingrijk, en hoe  
meer beiderzijds maar alle gedachte van men-  
schelijke hoogheid wegvallt, verootmoedig-  
ing de grondtoon wordt, en de drang  
om naar Gods gebod kerkelijk saam te won-  
nen toeneemt, des te rijker zal ook de kans  
blijken, dat de bede van al Gods ingeleide  
kinderen aan de ééne zoowel als aan de  
andere zijde, verhoord wordt.

In de afgelopen week zijn te Amster-  
dam de saamkomsten der *inwendige zen-  
ding* gehouden.

Geheel gezond is de opvatting, die aan dezen  
naam ten grondslag ligt, niet. Immers die  
naam voedt de valsche voorstelling, alsof het  
verwaarloosde deel der kerkelijke bevol-  
king met de heidenen op één lijn ware te  
stellen. Er zijn dan heidenen in de Oost  
en heidenen bij menigte in Amsterdam en  
Rotterdam, en naar deze beide soorten van  
heidenen gaat de zending uit; en 'inwen-  
dig' is dan die zending, die het verlorene  
in *eigen bezem* zoekt. Dus een niet-reken-  
nen met den Doop.

Ook het begrip van *zending* is hierbij  
vervalscht. Zenden kan in tweeërlei zin  
geschieden. Of *plaatselijk*, zoodat het is  
zenden van hier uit naar een land dat  
verre ligt. Of *autoritair*, zoodat het be-  
doeldt: gezonden door een hogere auto-  
riteit; om een last uit te voeren; in den  
zin van een *afgeant*. Nu beduidt in de  
uitdrukking 'inwendige zending' dat woord  
zending intusschen noch het een noch het  
ander. Het heeft geen *plaatselijken* zin, want  
men gaat niet naar buiten; en geen *auto-  
ritairen* zin, want ze geschiedt meest door  
particulieren, *zonder lastbrief*.

Feitelijk is ons 'inwendige zending'  
dan ook niets dan eene vertaling van het  
Engelsche 'mission'. In Engeland, waar  
het Methodisme de beginselen verzakt heeft,  
en de Doop een pure vorm werd, stelde  
men de 'mission' in Londen zelf eenvoudig  
naast de 'mission', die uit Londen  
naar de Indiën toog. En met het Metho-  
disme hebben ook wij dezen naam overge-  
nomen.

Zonder critiek kan deze zaak dus niet  
ter sprake komen. Er moet steeds op ge-  
wezen, dat een gedoopt lid der kerk, hoe  
ver ook afgedwaald, nooit op één lijn mag  
gesteld met de *fetisch*-aanbidders in Afrika;  
en evensoo moet steeds het besef levendig  
gehouden, dat de plicht om de gedoopte  
leden der kerk te onderrichten in den weg  
der zaligheid en in hun nooddrift ter hulpe  
te komen, in de eerste plaats op de op-  
zieners en armverzoorgers rust.

Maar toch belet deze critiek ons niet, om  
hartelijk te sympathiseren met hetgeen deze  
broeders en zusters bedoelden.  
De kerkelijke toestanden zijn door de  
rampalige ideeën der 'volkskerk' derwijls in het  
ongereede geraakt, leugenachtig geworden,  
en tot een aansluiting gesteld, dat feitelijk  
het heidendom wel terdege weer op het  
kerkelijk erf is ingebroken.

De Doop is door de ontstentenis van de  
kerkelijke discipline derwijls onthelld en  
misbruikt, dat men bijna weer geheel in  
de Roomsche idee van den Doop, niet gelijk  
Augustinus en Thomas van Aquino dien nog  
altoos min of meer aan het geloof binden,  
maar gelijk die praktisch leidde tot een  
doopen van al wat in het Doophuis komt,  
terugtook.

En ook de opzieners der kerk schoten  
derwijls in plichtsvervulling en beschikbare  
kracht te kort; en de Diaconie leidde zulk een  
traag en onaanvaardig leven; dat het ambt  
der geloovigen gerequireerd kon worden.

We gaan dan ook allerminst mede met  
hen, die, om de critiek waaraan deze in-  
wendige zending zich blootstelt, haar bedrijs  
wenschen tegen te werken.

Integendeel, we moedigen dit aan, en  
danken er God voor, dat er mannen en  
vrouwen zijn, die door drang van barm-  
hartigheid gedreven, zich ontfemen over  
de duizend noden, die om redding schreien.

Waar de Priester en de Leviet voorbij-  
gaat, helpe de barmhartige Samaritaan.  
Toch betwijfelen we, of de inwendige  
zending goed doet, met op haar algemeene  
saamkomsten ook hen toe te laten, die  
openlijk den Christus verwerpen, gelijk  
nu weer meer dan één Socialist aan de  
debatten deel nam.

Elke samenkomst moet uitgaan van een  
gemeenschappelijk beleden beginsel; en hier  
mocht dit beginsel geen ander zijn, dan dat  
alleen door het Evangelie de zegen van den  
Christus reddend kan optreden tegenover  
de zedelijke ellende, waaronder zoo vele dui-  
zenden gebukt gaan.

Kerkelijk behoort de band niet te zijn,  
mits ieder uit zijn eigen kerk en met de  
belijdenissen zijner kerk kome.

Nu daarentegen loopt men gevaar, om  
af te glijden naar het humanitaire standpunt,  
en de vraag, of de Christus wel de eenige  
redder der menscheit is nog als probleem  
in discussie te brengen, gelijk feitelijk ge-  
schied is.

Dit nu moge aan de vergadering iets  
pikants geven, maar het breekt de kracht  
en heft elk denkbeeld van 'zending' te  
eene male op.  
Hoe verzakt men toch dit woord 'zen-  
ding' ook opvatte, er zal toch wel altoos  
dit ééne in moeten overblijven, dat de  
handelende persoon zich door de liefde  
Christi gedragen en gemachtigd gevoele.  
Laat daarom, zouden we zeggen, zulke  
bijeenkomsten de deuren zoo wijd mogelijk  
openzetten voor een iegelijk, die in den  
naam van den Heere Jezus binnen wenscht  
te komen, maar laat men de deuren sluiten  
voor wie den Naam van den Heere Jezus  
openlijk verwerpt en bestrijdt.  
Zoo alleen is er een gebod in den Naam

des Heeren Jezus mogelijk, en zoo alleen  
mag de zegen des Heeren ingewacht.

Wil men ook een publieke samenkomst  
met andersdenkenden houden, het zij zoo;  
maar dan in een aparte meeting; niet in  
de samenkomst zelve.

Van meer dan ééne zijde wordt ons de  
vraag gedaan, waarom we geen gevolg  
geven aan ons aangekondigd voornemen,  
om critiek te leveren op de dusgenaamde  
stellingen van Dr. Hoedemaker, die we  
indertijd in ons blad overdraken.

Het antwoord op die vraag is door ons  
reeds gegeven; maar wordt, zij het ook  
niet zonder moeite, hier breeder, nu men  
het verlangt, door ons herhaald.

Dr. Hoedemaker had steeds zijn reserves  
gemaakt, en was daardoor vrij man geble-  
ven, om, toen de broeders in Doleantie  
gingen, niet met hen mee te gaan.

Toen echter het Conflict te Amsterdam  
zoo fatale wending nam, had hij zichzelven  
desen pas afgesneden, door te schrijven op  
blz. 29 van *Machtsvertoon en Wettig Gezag*:

Welnu, laat mij u zeggen, dat gij, afgeschei-  
den van alles wat reeds door mij is ontvouwd,  
onmogelijk eene afwachting houding kunt aan-  
nemen, al mocht de broederliefde u niet dwin-  
gen u aan de zijde der afgezette broeders te  
scharen. *Uit zelfbekend moet gij dit doen!*

Reeds 'broederliefde' verbood toen, naar  
zijn zeggen, zelfs het aannemen van een  
afwachting houding; en bovendien 'eigen  
belang'.

Wie dezen raad aan anderen gaf, sneed  
zichzelven hiermee den pas af, om zelf an-  
ders te handelen.

Toch geven we toe, dat in datzelfde  
vlugschrift ook weer andere uitspraken  
voorkwamen, waarin Dr. Hoedemaker met  
de andere hand terugkam, wat hij met de  
ééne gegeven had. Niemand zou dus zijn  
zedelijken ernst in twijfel hebben kunnen  
trekken, alleen om het feit, dat hij zijn  
broeders toch in den steek liet.

Slechts op één punt had Dr. Hoedema-  
ker zich voor de toekomst als man van  
ernst en eerlijk persoon gebonden, *hij kon in  
geen geval onder de Synodale organisatie  
meer als predikant optreden*.

Immers op het bekende argument, dat  
men onder de Synodale organisatie toch  
vrij bleef, om te prediken en zieken te be-  
zoeken, had hij fier en duidelijk geant-  
woord op blz. 9:

Men catechiseert, men doopt, men preekt,  
men stemt als te voren. Offers worden gebracht  
op het erf, dat het broederbloed heeft ingedron-  
ken. Vrome woorden worden gesproken, waar-  
door, tenzij God het verhoede, zelfs 'de uit-  
verkorenen zonden worden misleid' 1). Maar  
het licht der waarheid gaat onder. De glans  
wordt schemering, de schemering atikdonkere  
nacht.

Gij hebt stilzwijgend eene voorwaarde aan-  
vaard, die, hoe gij haar ook benoemt of ver-  
bloemt, niets anders behelst dan dat gij uw  
Heer OPENLIJK ZULT VERLOOCHENEN.

En op pag. 15:

Men is NIET vrij zijn ambt als 'Opzieners'  
naar de instelling van Christus te bedienen.

Evenzoo op pag. 26:

Gij kunt uwe bediening onder de Organi-  
satie van 1816 niet naar behoren waarmaken.  
De uitkomst heeft het bewezen.

En eindelijk op pag. 29:

Ik wijs slechts op ééne zaak en zou vele  
andere ter sprake kunnen brengen. Maar op  
die ééne wordt gij ook door den Synodalen  
maandbrief gewezen. Gij hebt eene belofte af-  
gelegd, om 'de verordeningen der kerk geoor-  
zaakt te zijn', en zult haar bij uwe eerste-  
volgende verplaatsing moeten herhalen. Te goe-  
der trouw deedt gij dit. Maar die belofte bindt  
u aan hetgeen in duidelijken strijd is met het  
Woord van God, en nu moge die belofte, zooals  
ik hierboven ontwikkelde, geen kracht hebben  
om u tot ontzaking aan uw Heer en Koning te  
dwingen. *Hij (Jezus namelijk) richtte toch, dat  
gij Hem niet VERLOOCHT.*

Hiermee was dus uitgesproken, dat men  
onder de Synodale organisatie zijn ambt  
niet kan bedienen, zonder den Christus  
openlijk te verloochenen.

Toen dan ook Dr. Hoedemaker desniet-  
tegenstaande de bediening des Woords te  
Nijland op zich nam, en de vereischte be-  
lofte aflegde, hebben we hier terstond op  
gewezen, als blijkt, dat hij met zijn ver-  
leden brak, en nu zelf deed, wat hij gequa-  
lificeerd had, als een *openlijke verloochening*  
van den Christus.

Een ontzettende zaak!

Toch gaven we destijds de hopen nog  
niet op, dat Dr. Hoedemaker tot deren stap  
was overgegaan met het heilig en ernstig  
voornemen, om nu op zijne wijze te toonen,  
hoe men dan wel zich aan deze organisatie  
ontworstelen moet.

Doch daarna kwam, helaas, het fatale  
beroep naar *Amsterdam*, en het nog fataler  
feit, dat Dr. Hoedemaker dit aannam.

Fataal was deze benoeming, omdat ze  
niet kon zijn uitgebracht, tenzij de Syno-  
dalen de overtuiging hadden gewonnen, dat  
Dr. Hoedemaker *hun* man was geworden.

En nog fataler de aanneming van dit  
beroep, omdat Dr. Hoedemaker hierdoor  
sanctioneerde wat hij zelf als 'broedermoord'  
en het 'vergielen van broederbloed' ge-  
kenmerkt had, en zitting ging nemen in  
een tegenkerkeraad, die uit de afzetting  
van de z.i. wettige opzieners was voortge-  
komen. Hij schreef toch op blz. 24:

Vijf en zeventig Opzieners van de Kerk des  
Heeren zijn dan afgezet!  
*De Amsterdamse Kerkeraad is afgezet.*  
*De Amsterdamse gemeente is in hare wet-  
tige vertegenwoordiging, door een onwettig  
GEZAG getroffen.*

1). Marc. 13: 24.

En in het *Naschrift* voegde hij er aan  
toe:

De afgezette Opzieners hebben het Synodale  
juk afgeworpen.  
Dat was te voorzien! Zij hebben besloten  
zich als Kerkeraad der Ned. Geref. Kerk te  
Amsterdam te handhaven.

Daarvoor zij de Heere geloofd!  
De Synode heeft hun toegedicht, dat zij  
zich de formatie van eene Kerk in de Kerk  
ten doel stelden. Velen hebben misschien met  
mij gevreesd, dat het in de praktijk, d. i. on-  
der den drang der omstandigheden, hietoe zou  
moeten komen.

Dit zou vanzelf geweest zijn het organiseren  
van heiligen in de Kerk reeds tot de belij-  
denis der waarheid was teruggekeerd en de  
halve, onder welke benaming ook, een daad  
van afscheiding, een prijsgeven van datgene,  
waarop men jaar in jaar uit had gehoopt —  
de *Reformatie der Kerk*.

Ofschoon mij onder het afdrukken van dit  
vlugschrift de tijd ontbrekt, zelfs voor een  
vluchtige lezing van de actestukken, voorkom-  
mende in de *Herant* van heden, acht ik mij  
na de perimentie verklaring, dat zij de verlos-  
sing niet van een deel der gemeente, maar van  
de geheele gemeente beoogen, ten zwaarte ver-  
plicht, hartelijke instemming met hen, in dezen  
te betuigen.

Het zou ontzout zijn, de warme uitlating  
van het broederhart terug te houden, en de  
gezwaneerde houding te wijgen aannemen,  
waaraan zelfs dit vlugschrift nog bliken gaf.  
Met een gevoel van blijdschap en dankbaar-  
heid heb ik ditmaal de leaders in de *Herant*  
gelezen.

Want wel volgde hierop, naar Dr. Hoedema-  
kers vaste gewoonte, weer een reeks  
reserven; maar deze reserves kunnen niets  
aandoen aan het feit, dat hij na 16 Decem-  
ber 1886 officieel aan den kerkeraad der  
Ned. Geref. kerk geschreven heeft, en  
dien als kerkeraad heeft erkend.

Staan de nu tegenover een man, die open-  
lijk uitsprekt, dat het Woord onder de  
Synodale organisatie te bedienen niet kan  
*zonder openlijke verloochening van den Chris-  
tus*, en die nochtans onder deze organisatie  
het ambt aanvaardt; alsook tegenover een ge-  
tuige, die de afzetting van den Amster-  
damschen kerkeraad 'het vergielen van  
broederbloed' 1), en 'broedermoord' 2),  
noemt, en nochtans zitten gaat op de  
plaatsen, die door dezen 'broedermoord'  
ledig zijn geworden, — verbiedt trouw aan  
den Christus, verbiedt zedelijke ernst, en  
verbiedt de eere van ons ambt ons, op de  
publieke markt het debat met hem voort  
te zetten.

Had Dr. Hoedemaker het besluit geno-  
men, om niet met ons mede te gaan, en des-  
noods broederlijke critiek op onze hande-  
lingen te oefenen; en voorts als 'dolerend  
lid' geleden en gewacht, de positie ware  
een geheel andere geweest.

Dit ware geweest overeenkomstig zijn  
eigen advies op bl. 27:

Beter, verreweg beter ware het u geweest,  
als *dolerende leden* te blijven bidden en ar-  
beiden, *buiten het ambt*, totdat het oogblik  
van handelen en misschen van lijden daar  
was, dan nu te vernemen en te ondervinden,  
zooals gij het dikwerf vernemen en dikwerf  
ondervonden hebt, dat het zijn in den Ker-  
eraad slechts tot schade was voor uw geestelijk  
leven.

Nu hij daarentegen zijn eigen stellige  
verklaringen in het aangezicht sluit, en  
publiekelijk doet, wat hij als gruwelijke  
zonde zwoelsprekend op de kaak heeft  
gesteld, is er voor wie ernstig handelen  
willen, geen andere houding denkbaar, dan  
stille te zijn, leed te dragen over zoo  
diepen val van een eens geminden broeder,  
en voorts te *zwijgen*; afwachtinge wat God  
de Heere misschien vroeg of laat in de  
conscientie werkt.

KUYFER.

## Mit de Pers.

In haar redactioneel gedeelte zegt de *Basin-*

Eene der liefdelijke gevolgen van onze kerkelijke-  
gevoelenscheppelijke eenheid is ontegenzeggelijk onze  
Zendingarbeid in de Heidenwereld.  
Wanneer er in Nederland niet was ééne Christelijke  
Gereformeerde kerk, zou het moeilijk vallen, te on-  
derkennen, dat, volgens de Kerkorde, de examinate en  
Zending onder de Heidenen anders dan in den  
vorm van particuliere genootschappen.

Want wel kan men, als men de dingen heel prin-  
cipieel en ideaal opvat, de mogelijkheid zich denken,  
dat elke plaatselijke kerk een of meer diensers  
des woords uitzendt om den Heidenen het Evangelie te  
verkondigen; maar toch zal men ook weder moeten  
opgeven, dat, volgens de Kerkorde, de examinate en  
approbatie van de diensers des woords niet staat in  
de bevoegdheid van elke plaatselijke kerk, maar bij de  
Classieke vergadering.

De plaatselijke kerk kan iemand ter examinate aan-  
bieden. Hem zenden, in zijn onderhond voorzien.  
Maar zonder examinate en approbatie van de Classis,  
kan iemand, in de Gereformeerde kerk, nooit zijn een  
wenig dienaar des woords.  
Althans in eene goddende kerk. In tijden van strijd  
en beroering, veelal met de reformatie gepaard gaande,  
gaat niet altijd alles zoo het behoort. Dan geschiedt  
wel eens iets, wat niet behoort te geschieden, maar  
dat, eenmaal geschied zijnde, daarna niet ongedaan  
gemaakt kan worden of behoort te worden.

Afwijkingen van den goeden regel kunnen uit de  
omstandigheden verklaard, zelfs, tot op zekere hoogte,  
geoorloofd worden; maar als regel ze te laten  
geiden, of er bewijlskracht aan te ontleenen, mag nooit  
geschieden.

Hier wordt het dus voorgesteld, alsof de  
zending van kerkwege onmogelijk zou zijn,  
bijaldien de Christelijke Gereformeerde kerken  
niet collegiaaliter in één kerkgenootschap ver-  
eenigd waren.

Mogen we de redactie verzoeken deze uit-  
sprak nader toe te lichten?

We kunnen niet verstaan noch vatten, hoe  
de redactie zóó iets naar *kan* schrijven, daar  
hieruit toch volgen zou, dat er vóór 1869  
nooit kerkelijke zending hier te lande bestaan  
had.

En dit ware toch een algehele miskenning  
van het werk onzer vaders en en al te kras  
voorbijzien van de waarheid der historie.

Interessant is een schrijven waarop C. M.

1) *Machtsvertoon* p. 9.  
2) *Zie Niet van eigen uitlegging* p. 43.

in de *Basin* wijst. Het is een brief van Chi-  
neesche Christenen aan hun Engelsche broe-  
deren over den *opium*.

Daarin heet het o. a.

De Christelijke kerken van Inboorlingen uit Canton  
wenden zich met eerbied tot de Christelijke kerken  
van Engeland.

De jaar, toen wij onze gewone Nieuwjaarsmeeting  
hielden, werden wij verblijd met een bezoek van een  
Westerschen Evangelist. — Alfred S. Dyer — die ons  
verhaalde, hoe de Christenen in Indië ten getale van  
zeven duizend gebruik hadden gemaakt van de ge-  
legenheid om, voordat de bepaalde tijd voor de her-  
niening van het handelsverdrag in betrekking tot den  
opium verlopen is, bij den uitvoerenden Raad en den  
Keizer van China te rekwireren tot samenwerking  
van u gouvernement in het afschaffen van den  
opium-handel. Na ons dit mededeeld was, werden  
wij vervolgens aangespoord om deren brief te schrij-  
ven, omtrentend door Vertegenwoordigers van al  
onze kerken — om uwe kerken, lecraren, en onder-  
wijzers, te verzoeken uwe krachten samen te spannen  
en eenige voldoende middelen te beramen om deren  
opium-voet weg te nemen.

Intusschen geleiden reeds wegdende de heer Turner, daar-  
geleiden, andere goede daden, zich tot uw parie-  
ment om den invoer van opium naar China door  
Britsche kooplieden te verbieden.

Alhoewel het gezocht niet is verleggen, de bewe-  
ging om deze zaak mogen wij niet laten verslappen,  
want de rampen, die de opium brengt, zijn talloos.  
Verzoorloof ons om kortelijk wat duidelijker enkele  
feiten bloot te leggen.

De invoer en verkoop van opium strekt zich uit tot  
alle steden en dorpen des lands, terwijl de Chinees er  
jaarlijks meer dan 125,000,000 gulden aan uitgeeft.  
Door deze middelen worden alzo de rijken arm  
gemaakt, en de armen ertoe gebracht om hunne  
kinderen te verkoopen en de vloek openbaart zich  
alzo in de verslapping van den rijkdom des lands.  
Geleerden, landbouwers, kunstenaars en kooplieden  
verteenwoordigen de vaststaande en winstgevend  
betrekkingen en beroepen onder het volk. Doch als  
zij eens de opium gewoonte volgen, worden zij ver-  
wekelelijk, krachteloos en traag in alle soort arbeid.  
Alle landwerk verslapt, de zaken lijden, en de tijd  
wordt verbrast. Er is geen erger kwaad dan dit, en  
zijn vloek komt niet minder uit in de trapsgewijze  
vernietiging van nijverheid en handel in het land.  
Ons volk is onafgevoelbaar in vergelijking met an-  
deren sterk en gezond, maar wanneer zij eenmaal de  
opiumgewoonte hebben, worden zij louter ranke ge-  
nooten en kunnen, om te versterken en goed uit te  
rusten, eten noch slapen. Deze lichaamslijke verslapping  
gaat over op hunne kinderen en kleinkinderen, en de  
afnemende vloek wordt aldus ook gezien in de schending  
van het gesondheidsleven der natie.

Wanneer iemand genoot heeft om te eten en zich  
te kleeden, dan let hij op de regels en gewoonten  
van maatschappelijke netheid, maar als hij opium be-  
gint te schuiven verliest hij alle zelf achtung; en daar  
geld elken dag moeilijker te krijgen wordt, gaat hij  
tot oneerlijke middelen over om zijn onderhoud te  
winnen, en wordt tot op 't uiterste verlaagd, — zoo  
komt de opium vloek ook uit in de verontziedelijking  
der manieren en karakter des volks.

Terwijl deze enveld het Chineseche volk ten prooi  
maken, zijn de hielderplaten, die zij het Christelijk werk  
in den weg leggen, niet weinig. Uw volk komt om  
de leerstellingen van het Evangelie te prediken, welke  
inderdaad de waarheid zijn, en uw werkelijke begeerte  
is om velen tot het geloof te leiden: maar zij die  
hen hooren zeggen: *dat beide opium en het Evangelie  
Engeland gekomen zijn, weten den twijfel in zich  
opheffen, of de dwelken dien uit in woorden, — dat  
het Evangelie valsch is.*

Ook aan onze Regeering heeft dit stuklets  
te zeggen.

Immers nog altoos draagt ook zij voor het  
opiumkwaad een deel der zedelijke verant-  
woordelijkheid.

KUYFER.

## Correspondentie.

De replek van Ds. v. L. te Z. wordt ge-  
plaatst in ons eerstvolgend nummer.

## Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

*Voorloopige Synode van Leeuwarden.*

De kerkeraad der synodale kerk dringt er  
zeer op aan bij kerkeraaden en classen om de  
punten voor het agendum ten spoedigste in te  
zenden, opdat te kunnen gepubliceerd worden  
in de *Herant* en alzo voorwerpen worden voor  
de overweging der broeders. Het agendum  
zal met bekwaam speed worden opgemaakt,  
vastgesteld en rondgezonden, opdat er nog  
gelegenheid zij voor buitengewone classica ter  
behandeling der aangegeven zaken, ook tot  
voorlichting der gekozen deputaten ter Synode.

*De kerkeraad bovengenoemd:*  
Dr. L. H. WAGENAAR, *praeses*.  
W. C. V. MUNSTER, *scriba*.

De kerkeraad der Ned. Geref. gemeente te  
Vreeswijk geeft met dezen kennis, dat zij aan  
alle aanvragen om hulp en het houden van  
collecten onmogelijk kan voldoen, met het oog  
op eigen zeer dringende behoeften besloten  
heeft tweemaal 's jaars voor noodlijdende kerken  
eene collecte te zullen houden, en de gecollec-  
teerde gelden over zal maken aan den heer W.  
Hovy te Amsterdam, die zich welwillend met  
de ontvangst en verdere verdeling heeft belast.

*Namens den kerkeraad der Ned. Geref.  
gemeente te Vreeswijk:*  
G. VAN DER VOORT,  
*ouderling*.

De kerkeraad der Nederd. Geref. kerk te  
's-Gravenhage, gezien hebbende het bericht,  
dat in eene der Nederd. Geref. kerken de heer  
*Ravesteijn* uit 's-Gravenhage optrad, om de  
gemeente voor te gaan, wijst er bij dezen de  
kerken en classen op, dat genoemde heer *bij*  
den kerkeraad *altijd* niet bekend is, en ook van  
onze classe nimmer bevoegdheid ontving tot  
het houden van oefeningen.

*De kerkeraad voornoemd,*  
J. C. SIKKEL, *praeses*.  
W. VAN GEEST, *scriba*.

Buitengewone vergadering der classis  
Arnhem c. a., gehouden 7 Mei in de  
Oosterkerk te Arnhem.

Wegens afwezigheid van Ds. Franssen en  
Ds. Gangel, opent Ds. Eisma de vergadering  
met te laten zingen van Ps. 119 het 17 vers  
en met het lezen van Openb. 1, waarop de  
voorzitter een woord wijdt aan de nagedach-  
tenis van wijlen Dr. Van den Bergh.

Na het gebed wordt Dr. Thomassen tot As-  
sessor, Ds. Bakker tot scriba benoemd.

Aanwezige zijn 20 kerken vertegenwoordigd  
door 31 afgevaardigden.

Het advies der Deputaten Synodi in zake  
Ds. Raman, wordt voorgelezen en de behande-  
ling er van uitgesteld tot na de pauze.  
Thans heeft de benoeming plaats van 2 af-  
gevaardigden voor de voorloopige Synode te  
Leeuwarden. De vergadering benoemt Dr.  
Koster en Br. Thomassen en tot hunne se-  
cundi Ds. Van Schelven en Br. Van Ginkel.  
Besloten wordt de volgende vragen en voor-

stellen aan de voorloopige Synode in te zenden.

Naar aanleiding van een brief uit Velp:  
1. Of het tegen de bedoeling van Art. 25  
D. K. O. is, de beginselen toe te passen die  
uitgesproken zijn op het convent te Werel  
(cap. V de Diaconie 5, 6, 7) en indien niet,  
welke maatregelen moeten dan genomen wor-  
den, om aan het aldaar uitgesprokene uitvoe-  
ring te geven.

2. De gecombineerde classis Arnhem c. a.  
dringt er bij de Synode op aan, het rapport  
omtrent de Diaconie (Acta voorl. Synode 1.  
ged. pag. 57) thans in overweging te nemen  
en vooral haar aandacht te wijden aan het  
praeadvies in genoemd rapport, omtrent het  
voorloopige verbinden van diaconale aan clas-  
sicale vergaderingen, eventueel aan Particuliere  
Synoden.

Naar aanleiding van een brief uit Renkum:  
De Synode spreke uit welke bijbelmijngaven  
betrouwbaar zijn welke niet.

Naar aanleiding van een brief uit Dieren:  
Kan correspondentie aangeknoopt worden  
met een kerkeraad der Chr. Geref. kerk die  
opgetreden is na reformatie (door doleantie)  
en die thans correspondentie zoekt.